

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta 2022

Liotuáinis

Ardleibhéal

Dé Luain 20 Meitheamh Maidin 9:30 – 12:00

130 marc

Scrúduimhir

--	--	--	--	--	--

Lá agus Mí do Bhreithe

--	--	--	--

Mar shampla, cuirtear
3 Feabhra isteach mar

Stampa an Ionaid

--

Don Scrúdaitheoir		
Q.1		
Q.2		
Q.3	(a)	
	(b)	
	(c)	
Q.4	(a)	
	(b)	
	(c)	
Q.5	(a)	
	(b)	
	(c)	
Iomlán		

Don Scrúdaitheoir	
Páipéar 1	
Páipéar 2	
Iomlán	
W.M.	
Grád	

Ná scríobh ar an leathanach seo

Treoracha

Tá **dhá** roinn sa pháipéar seo.

Roinn A	Léamh na Teanga	50 marc
Freagair Ceist AMHÁIN , Léamhthuisctint 1 NÓ Léamhthuisctint 2.		
Roinn B	Scríobh na Teanga	80 marc
Freagair TRÍ cheist – Ceist 3 (a) nó (b) nó (c), Ceist 4 (a) nó (b) nó (c) AGUS Ceist 5 (a) nó (b) nó (c).		

Scríobh do chuid freagraí **le peann gorm nó le peann dubh**. Ná scríobh le peann luaidhe.

Scríobh do scrúduimhir sa bhosca ar an gclúdach tosaigh.

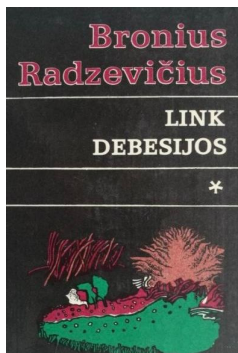
Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ar fáil sa leabhrán seo. Tá spás le haghaidh obair bhreise ag deireadh an leabhráin. **Déan aon obair bhreise a lipéadú go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.**

Déanfar an leabhrán scrúdaithe seo a scanadh agus is ar scáileán a chuirfear do chuid oibre i láthair an scrúdaitheora. **Is féidir nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhfaidh tú lasmuigh de bhoscaí na bhfreagraí.**

Atlikite pirmą ARBA antrą užduotį.

Pirma užduotis

Perskaitykite tekstą ir atsakykite į visus klausimus.

1. Aš ėjau gatve, vedančia į stotį, tačiau ėjau, rodos, visai ne stotin, tikriausiai norėjau užsukti kur į kavinę, o gal šiaip vaikščiojau, kai pamačiau pačiu gatvės viduriu einančią moterį, apsikrovusią nešuliais. Sulinkusi, po kojom įbedusi žvilgsnį, viena ranka laikanti aptrintą lagaminą, kita – nešulėlį baltame maišelyje. Ji ėjo skubiu kaimietės žingsniu, nesižvalgydama į šalis, tarsi gerai žinotų, kur eina. Prisiartinęs nustebau: tai buvo mano motina. Kaip ji čia atsirado ir eina pačiu gatvės viduriu, nekreipdama jokio dėmesio į aplinkinių žvilgsnius? Aš pripuoliau prie jos, paėmiau ryšulius, nusivedžiau ant šaligatvio ir apstulbęs žiūrėjau jai į veidą. Tačiau ji visai nenustebo mane čia pamačiusi.

2. O man nedavė ramybės klausimas, kaip ji pateko į šį miestą, kur ėjo – ir taip keista, pačiu gatvės viduriu. Aš šiam mieste jau seniai gyvenu, tiesa, nedaug tepasiekiau, bet vaikščioti šaligatviais tai išmokau. Tikriausiai motina atvažiavo pas mane, juk aš taip seniai jai berašiau. Ir visai neatrodė, kad mama džiaugtųsi mane pamačiusi. Ji buvo tarsi įsižeidusi, ir mes ėjome mano namų link tylėdami. Aš atsisagsčiau švarko atlapus, kaip tyčia buvau gerai apsirengęs, ir kaukšėjau greta, išdidžiai rodydamas, kur reikia pasukti, tarsi sakydamas: „Aš čia esu laimingas, visagalis ir viską žinau“.

Kai apsilankydavau namie, visuomet stengdavausi nusišėpti, jog mieste man ne per daug gerai sekasi, jog ten aš skurstu ir baigiu sugadinti sveikatą. Dabar, užklyptas netikėtai, galėjau išduoti šią paslaptį, o juk labai nenorėjau, kad mama žinotų, jog man nesiseka. Todėl dabar, kai mes taip susitikome, ir aš kaip tyčia buvau gerai apsirengęs, ėjau šaligatviu, ne taip kaip ji, galvojau, kad atrodo neblogai ir tikriausiai sukeliu jai įspūdį, jog man viskas sekasi. Bet motina tarsi pabrėžtinai ignoravo blogai paslėptą mano pasididžiavimą, jog esu šio miesto gyventojas ir bent žinau, kad reikia vaikščioti šaligatviais, o ne gatvės viduriu. O gal ji ir permatė mane kiaurai, nes, tarsi atsiliepdama į mano mintis, atsakė:

– Ar negalėjai apsilankyti? Ir neparąšei...

3. Pagaliau aš supratau, kodėl ji taip narsiai, su ryšuliais traukė gatvės viduriu. Tai buvo priekaištas man ir visam miestui, kuris pasiglemžė jos sūnų. Bet iš kur ji galėjo žinoti, kad mane čia sutiks, kaip ji ryžosi kelionei į šį didelį miestą, kuriame niekad nebuvo, o dabar gatvės viduriu ėjo rami, tarsi žinotų kur eina, tarsi eitų pakviesti tėvo pietų, – to aš niekaip negalėjau suprasti.

Pasiekėme mano kambarį, užkopėme laiptais. Už lango gaudė miestas, sužibo tūkstančiai žiburių. Niekas čia jos nestebino, nieko ji neklausinėjo manęs, tarsi viską žinotų. Tik prijuoste nušluostė mažą stalą, užtiesė drobį staltiesę, išdėliojo produktus – sviestą, duoną, sūrį ir atsisėdo ant kėdės. Aš sėdėjau suglumęs ir nedrįsau paliesti jos keptos duonos. Laukiau, kad ji man priekaištaus ar bent paaiškintų šios keistos kelionės tikslą. Bet ji atlaidžiai kaip visuomet tepasakė:

– Valgyk.

Tačiau valgyti aš negalėjau. Nenuryjamas kąsnis sustojo gerklėj, ir mano galva nusviro jai ant peties. Ji švelniai atstūmė mane.

Adaptuota pagal B. Radzevičiaus novelę „Motinos apsilankymas“

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (h) **lietuviškai**.

(a) Apibūdinkite, kaip moteris ėjo. Paminėkite **du** dalykus. **(1 dalis)**

1.
2.

(b) Kodėl nustemba pasakotojas? **(1 dalis)**

(c) Kaip elgiasi pasakotojas, pamatęs mamą? Paminėkite **du** dalykus. **(1 dalis)**

1.
2.

(d) Ką reiškia žodis „įsižeidusi“? **(2 dalis)**

- ☐ linksma
- ☐ įskaudinta
- ☐ serganti
- ☐ pavargusi

(e) Koks yra pasakotojo gyvenimas mieste? **(2 dalis)**

(f) Raskite tekste posakį, kuris reiškia „labai gerai žinoti kitą žmogų“? **(2 dalis)**

--

(g) Ką motina atvežė pasakotojui valgyti? Paminėkite **du** produktus. **(3 dalis)**

1.
2.

(h) Ką motina veikia pasakotojo kambaryje? Paminėkite **du** dalykus. **(3 dalis)**

1.
2.

Freagair ceist **(i)** i nGaeilge.

(i) Maireann an scéalaí agus a mháthair in dhá shaol éagsúla. An aontaíonn tú leis sin? Déan tagairt don téacs mar thacaíocht le do fhreagra. (Freagair i nGaeilge, **dhá phointe**, thart ar 50 focal san iomlán.)

1.

2.

Savanorystė – būdas pažinti pasaulį ir save

1. 2022-ieji Lietuvoje paskelbti Savanorystės metais, tad daug dėmesio bus skiriama visuomenės įsitraukimui į savanorišką veiklą. Savanorystė vis dažniau atsiranda jaunų žmonių gyvenime ir Lietuvoje. Vieni ją renkasi negalėdami apsispręsti, ką veikti gyvenime, kuriuo keliu pasukti, kiti – siekdami tobulinti užsienio kalbų žinias, treči – tiesiog nori padėti tiems, kam pagalbos reikia labiausiai. Jauni žmonės dažnai nori įgyti patirties ir žinių, praplėsti pažinčių ratą, atsakyti į asmeninius kamuojančius klausimus ar

būna stipriai vedami vidinio noro padėti kitam. Jaunimas labiau renkasi savanoriauti užsienyje, nes nori pažinti naują kultūrą, pramokti užsienio kalbos, palikti komforto zoną. Tenka savarankiškai gamintis maistą, planuoti biudžetą, spręsti iškylančius klausimus dėl buities su kitais savanoriais, orientuotis naujame mieste ir pan.

2. Savanoriai dažniausiai renkasi socialinę, kultūros, meno, sporto, gamtos, gyvūnų globos ar sveikatos sritis. Galbūt netgi yra ir tam tikros savanorystės mados? Akivaizdu, kad skirtingo pobūdžio veiklos reikalauja skirtingo nusiteikimo, juk zoologijos sode ar gyvūnų prieglaudoje turi būti pasiruošęs ūkio darbams, persirengti kasdienius rūbus ir nebijoti išsitepti, o teatre ar koncertų salėje – kitoks aprangos kodas, nacionaliniame parke daugiausia laiko praleidi gamtoje, o socialiniame centre – apsuptas kitų žmonių. Kaip bebūtų, savanoriai išlieka ten, kur jaučia, kad prisideda prie prasmingų dalykų.

Štai kelios pačių savanorių mintys: „Savanoriauti pradėjau, nes norėjau išsiaiškinti, ką norėčiau veikti gyvenime. Savanoriaujant pradėjau labiau analizuoti save, o po savanorystės išeinu su mintimi, kad pagaliau išsiaiškinu, kas mane domina profesinėje srityje ir kad labiau save pažinau“. („A.C.Patria“ Savanorių centro savanorė). „Savanoriškos veiklos metu patobulinau savo komunikavimo ir organizuotumo įgūdžius bei padėjau nepasiturintiems „Maisto banko“ misijoje!“ („Maisto banko“ savanorė).

3. Daugeliu atvejų savanorystė tampa mokymosi iš patirties terpe, o tos patirties aptarimas su mentoriumi padeda įsivardinti, kokie asmeniniai pokyčiai vyksta, ką savanoris išmoksta, atranda ir supranta apie save ir pasaulį.

Būna ir taip, kad po savanorystės žmonės kardinaliai pakeičia savo gyvenimus. Viena savanorė svarstė, kokią studijų kryptį pasirinkti, ir po pusmečio trukmės savanorystės meno srityje įsitikino, kad tikrai nesirinks šios srities. Ji pasuko į gamtos mokslus. Dar vienas pavyzdys – mergina, kuri žinojo, kad jai tinka ir patinka administracinio pobūdžio darbas su dokumentais, pati save nustebino supratusi, kad jai puikiai sekasi ir kūrybinio pobūdžio veiklos – į tai ji atsižvelgs pasirinkdama būsimas studijas.

Gera žinia, kad savanorystės patirtis vis labiau suprantama ir pripažįstama darbdavių. Vienoje konferencijoje darbdavių atstovai pristatė savo poziciją, jog matydami besidarbinančiojo gyvenimo aprašyme įrašą apie savanorystės patirtį, pasidomi įgytais įgūdžiais ir kompetencijomis. Tai gali suteikti ir pranašumą įdarbinant. Lietuvoje stojant į universitetus savanoriai gali pretenduoti gauti papildomą 0,25 balo. Tai rodo, jog savanoriška veikla ir jos metu vykstantis asmeninis tobulėjimas vis labiau pripažįstama.

Adaptuota pagal www.15min.lt. Nuotraukos iš www.rinkosaikste.lt ir www.danskebank.lt

Atsakykite į klausimus nuo **(a)** iki **(h)** **lietuviškai**.

(a) Kokiais metais Lietuvoje paskelbti 2022-ieji? **(1 dalis)**

--

(b) Kodėl jaunimas renkasi savanoriauti? **(1 dalis)**

(c) Kokios patirties jaunimas pasisemia užsienyje? Paminėkite **du** dalykus. **(1 dalis)**

1.
2.

(d) Paminėkite **vieną** sritį, kurią dažniausiai renkasi savanoriai. **(2 dalis)**

--

(e) Raskite žodį, kuris reiškia „neturtingus žmones“? **(2 dalis)**

--

(f) Kokius įgūdžius patobulino Maisto banko savanorė? Paminėkite **du** įgūdžius. **(2 dalis)**

1.
2.

(g) Raskite **vieną** būtojo laiko veiksmąžodį. **(3 dalis)**

--

(h) Į ką gali pretenduoti savanoriai studijoms universitetuose? **(3 dalis)**

--

Freagair ceist **(i)** agus **(j)** i nGaeilge.

(i) Má dhéanann tú obair dheonach, is féidir leis do shaol a athrú. Déan an ráiteas sin a phlé. Déan tagairt don téacs mar thacaíocht le do fhreagra. (Freagair i nGaeilge, **dhá** phointe, tuairim is 50 focal san iomlán).

1.

2.

(j) Conas is féidir le hobair dheonach cabhrú le fostaíocht?

Dalis B	Rašymas	80 taškų
---------	---------	----------

Trečia užduotis

(30 taškų)

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

- (a)** Suaugę vaikai ir tėvai ne visada gerai sutaria. Ar svarbu palaikyti gerus santykius su šeimos nariais?

(apie 200 žodžių)

ARBA

- (b)** Klaidų darome visi. Ar sunku pripažinti klydus? Kaip ištaisyti savo klaidas?

(apie 200 žodžių)

ARBA

- (c)** Dažnai žmonės padeda vieni kitiems. Kokius gerus darbus esate padarę jūs? (Istorija gali būti reali arba išgalvota).

(apie 200 žodžių)

Ketvirta užduotis**(30 taškų)**

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

(a) Savanoriaujate gyvūnų prieglaudoje, kuriai labai trūksta pinigų būtiniausioms prekėms. Parašykite elektroninę žinutę savo draugams.

- Paprašykite paaukoti.
- Paaiškinkite, kam ir kodėl bus skiriami pinigai.

(apie 200 žodžių)

ARBA

(b) Dalyvaujate mokyklos studentų atstovybės rinkimuose. Parašykite laišką savo draugams ir pakvieskite balsuoti už jus.

- Kodėl jūs esate tinkamiausias kandidatas į šias pareigas?
- Ką mokykloje pakeisite?

(apie 200 žodžių)

ARBA

(c) Mokykloje vyksta kultūros naktis. Papasakokite apie savo kilmės šalį: maistą gamtą, orą, ką žmonės veikia.

(apie 200 žodžių)

Penkta užduotis

(20 taškų)

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

- (a)** Gyvename globaliame pasaulyje. Jūsų nuomone, ar jaunimas turėtų studijuoti, gyventi ir dirbti kitose šalyse ar likti savo šalyje?

(apie 150 žodžių)

ARBA

- (b)** Dabar ypač daug kalbama apie dvikalbystės, daugiakalbystės naudą. Jūsų nuomone, ar kalbų mokėjimas yra teigiamas dalykas ir kodėl?

(apie 150 žodžių)

ARBA

- (c) 21 amžiuje daug senų žmonių jaučiasi vieniši. Jūsų nuomone, ką daryti, kad senjorai jaustųsi bendruomenės dalimi?

(apie 150 žodžių)

[illegible]

Ná scríobh ar an leathanach seo

Fógra cóipchirt

D'fhéadfadh sé go bhfuil téacsanna nó íomhánna sa scrúdpháipéar seo nach é Coimisiún na Scrúduithe Stáit úinéir an chóipchirt ina leith, agus d'fhéadfadh sé gur athchóiríodh iad, chun críche measúnaithe, gan cead na n-údar a fháil roimh ré. Ullmhaíodh an scrúdpháipéar seo de réir Alt 53(5) den *Acht um Chóipcheart agus Cearta Gaolmhara, 2000*. Ní údaraítear aon úsáid dá éis chun aon chríoch ach amháin chun na críche dá bhfuil sé beartaithe. Ní ghlacann an Coimisiún aon dliteanas as sárú ar bith ar chearta tríú páirtí a eascraíonn as dáileadh nó úsáid neamhúdaraíthe an scrúdpháipéir seo.

Scrúdú na hArdteistiméireachta – Ardleibhéal

Liotuáinis

Dé Luain 20 Meitheamh
Maidin 9:30 – 12:00

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta 2022

Liotuáinis

Ardleibhéal

Triail Chluastuisceana

Dé Luain 20 Meitheamh Tráthnóna 12:10 – 12:50

100 marc

Scrúduimhir

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Lá agus Mí do Bhreithe

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Mar shampla, cuirtear
3 Feabhra isteach mar

Stampa an Ionaid

--

Don Scrúdaitheoir	
A	
B	
C	
D	
E	
Iomlán	

Treoracha

Freagair gach ceist.

N.B. Tá na ceisteanna i Roinn A agus i Roinn B le freagairt i Liotuáinis, ach ní gá abairtí iomlána a scríobh.

Tá na ceisteanna i Roinn C, i Roinn D agus i Roinn E le freagairt i nGaeilge, ach ní gá abairtí iomlána a scríobh.

Seinnfear gach roinn trí huaire.

Léigh na treoracha go cúramach.

Scríobh do chuid freagraí **le peann gorm nó le peann dubh**. Ná scríobh le peann luaidhe.

Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ar fáil sa leabhrán seo.

Déanfar an leabhrán scrúdaithe seo a scanadh agus is ar scáileán a chuirfear do chuid oibre i láthair an scrúdaitheora. **Is féidir nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhfaidh tú taobh amuigh de bhoscaí na bhfreagraí.**

Roinn A

Cloisfidh tú comhrá idir beirt chairde, Jūratė agus Gediminas.

Seinnfear an comhrá **trí** huaire: ó thús deireadh an chéad uair, ansin ina mhíreanna agus sosanna eatarthu, agus ansin ó thús deireadh arís.

Freagair na ceisteanna i **Liotuáinis**.

1. (a) Kokį egzaminą laikė Gediminas?

(b) Kodėl Gediminas ilgai neskambino Jūratei?

2. (a) Kur Gediminas kviečia Jūratę?

(b) Kurią savaitės dieną Jūratė ir Gediminas susitiks?

3. (a) Kelintą valandą koncertas?

(b) Kur vakarienias Jūratė su Gediminu?

Roinn B

Cloisfidh tú comhrá ina ndéantar moltaí faoi scannáin.

Seinnfear an comhrá **trí** huaire: ó thús deireadh an chéad uair, ansin ina mhíreanna agus sosanna eatarthu, agus ansin ó thús deireadh arís.

Freagair na ceisteanna i **Liotuáinis**.

1. (a) Kaip vadinasi Giedrės Žickytės filmas?

(b) Kas tapo žmogaus laisvių pažeidimo simboliu?

2. (a) Kas filme apie Landsbergį atskleidžia Lietuvos laisvės istoriją? (Paminėkite **vieną**)

(b) Kelintais metais iš Lietuvos buvo išvesti rusų kariai?

3. Kur Feliksas Gruodis pasiūlė įkurti naują Lietuvą?

Roinn C

Cloisfidh tú **trí** scéal faoi ghairmeacha éagsúla. Seinnfear gach scéal **trí** huaire.

Freagair na ceisteanna i n**Gaeilge**.

1. (a) Cén fharraige a ndéanann Gintė Vaišvilaitė taighde uirthi?

--

(b) Cad iad na toisí a thógann Gintė? (Tabhair sonra **amháin**.)

--

2. Cad a rinne Jurgis in Vilnias?

--

3. Cad leis a bhfuil feirm seilidí Janina cosúil? (Tabhair **dhá** shonra.)

1.
2.

Roinn D

Cloisfidh tú fógra faoin turasóireacht ghastranómach.

Seinnfear an t-ábhar **trí** huair: ó thús deireadh an chéad uair, ansin ina mhíreanna agus sosanna eatarthu, agus ansin ó thús deireadh arís.

Freagair na ceisteanna i n**Gaeilge**.

1. (a) Ainmnigh táirge **amháin** a ndéanann “Keliauk ir ragauk” fógraíocht faoi.

- (b) Céard a bhí sa chéad mhilseog Liotuánach?

- (c) Cad iad na blasanna a bhí ar na chéad uachtair reoite Liotuánacha? Ainmnigh **dhá** bhlas.

1.	
2.	

2. (a) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach bealaí turasóireachta gastranómacha a chruthú?

- (b) Cé mhéad cineál anraith biatais fuar a luaitear ar an léarscáil?

- (c) Cá bhfuil an feachtas cumarsáide ar siúl?

Roinn E

Cloisfidh tú **dhá** mhír nuachta. Seinnfear gach mír **trí** huaire.

Freagair na ceisteanna i **nGaeilge**.

Mír 1

1. (a) Cad atá i réamhaisnéis na haimsire do mhí Feabhra? (Tabhair sonra **amháin**.)

- (b) Cad é an teocht is fuaire a bhfuil súil léi Dé Domhnaigh?

Mír 2

2. (a) Cén Diúc a dtéann an taisce siar go dtí a réimeas?

- (b) Cén saghas duine a bhféadfadh an taisce a bheith ina sheilbh aige?

Ná scríobh ar an leathanach seo

Fógra cóipchirt

D'fhéadfadh sé go bhfuil téacsanna nó íomhánna sa scrúdpháipéar seo nach é Coimisiún na Scrúduithe Stáit úinéir an chóipchirt ina leith, agus d'fhéadfadh sé gur athchóiríodh iad, chun críche measúnaithe, gan cead na n-údar a fháil roimh ré. Ullmhaíodh an scrúdpháipéar seo de réir Alt 53(5) den *Acht um Chóipcheart agus Cearta Gaolmhara, 2000*. Ní údaraítear aon úsáid dá éis chun aon chríoch ach amháin chun na críche dá bhfuil sé beartaithe. Ní ghlacann an Coimisiún aon dliteanas as sárú ar bith ar chearta tríú páirtí a eascraíonn as dáileadh nó úsáid neamhúdaraíthe an scrúdpháipéir seo.

Scrúdú na hArdteistiméireachta – Ardleibhéal

Liotuáinis

Dé Luain 20 Meitheamh
Tráthnóna 12:10 – 12:50